

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100337

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-11-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погрібняк Дарина Сергіївна

2. Pohribniak Daryna Serhiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-11-2020

Спеціальність за освітою: "Облік і аудит"

Місце роботи здобувача: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-А, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.055.004

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-А, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-А, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 71.01.57

Тема дисертації:

1. Організація бухгалтерського обліку в адаптивному управлінні об'єднанням підприємств.
2. Accounting organization in the enterprise association adaptive management.

Реферат:

1. У дисертаційній роботі вирішено важливе науково-практичне завдання з подальшого розвитку теоретичних положень, розроблення методичних та практичних рекомендацій щодо організації бухгалтерського обліку в адаптивному управлінні об'єднанням підприємств. Охарактеризовано сутність і виділено особливості об'єднань підприємств, доповнено класифікацію їх видів такими ознаками, як: ступінь інтеграції обліково-аналітичних систем та рівень адаптивності діяльності. Систематизовано та узагальнено погляди науковців щодо визначення поняття адаптивного управління, на основі чого виділено його основні характеристики, принципи, побудовано узагальнений контур адаптивного управління, розроблено приклади ієрархії адаптерів відповідно до характеру об'єднань підприємств. Запропоновано визначення адаптеру як інструменту, який у площині організації бухгалтерського обліку визначається через зв'язок «показник-управлінське рішення». В зазначеному зв'язку показник формується на основі обліково-аналітичної

інформації та характеризує об'єкт управління, а рішення приймається на основі інтерпретації даного показника. Охарактеризовано взаємозв'язок понять «обліково-аналітичне забезпечення», «обліково-інформаційне забезпечення», «обліково-інформаційна система», «інформаційне забезпечення» з метою виділення основних завдань та структури обліково-аналітичного забезпечення адаптивного управління в діяльності об'єднань підприємств. Обґрунтовано доцільність врахування впливу функцій контролінгу (перелік яких був доповнений функцією адаптації до потреб стейкхолдерів) на формування обліково-аналітичного забезпечення адаптивного управління для забезпечення відповідної координації господарських процесів. Розроблено схему інформаційного середовища консолідації даних у діяльності об'єднання підприємств. Доведено, що асиметрія бухгалтерської інформації суттєво впливає на обліково-аналітичне забезпечення адаптивного управління, тому проведено аналіз існуючих моделей організації обліку з позиції задоволення інформаційних потреб стейкхолдерів, в результаті чого обґрунтовано доцільність зміни підходу до організації обліку на рівні суб'єкта господарювання. Визначено сутність поняття організації бухгалтерського обліку в адаптивному управлінні об'єднанням підприємств як процесу впорядкування, удосконалення, оптимізації системи обліково-економічної інформації з метою задоволення специфічних інформаційних потреб стейкхолдерів, виникаючих в умовах глобалізації та інтеграції бізнесу при відсутності достатньої інформації для прийняття управлінських рішень, направлених на досягнення бажаного рівня адаптивності діяльності об'єднань підприємств. Узагальнено існуючі підходи стосовно питань оцінки у сфері організації бухгалтерського обліку, в результаті чого запропоновано методичний підхід до оцінювання стану організації бухгалтерського обліку в адаптивному управлінні об'єднанням підприємств, який враховує кількісні та якісні характеристики. Обґрунтовано перелік показників, що входять до складу кількісної характеристики стану організації бухгалтерського обліку, що базується на інтегральних показниках ефективності та рівні адаптивності діяльності, оскільки вони враховують особливості функціонування об'єднань підприємств та адаптивного управління. Обґрунтовано та доведено гіпотезу дослідження на основі проведених розрахунків, яка полягає у наступному: організація бухгалтерського обліку задовольнятиме інформаційні потреби стейкхолдерів у разі її орієнтованості на специфічні особливості адаптивного управління об'єднанням підприємств. Обґрунтовано критерії, яким повинна відповідати модель організації бухгалтерського обліку в адаптивному управлінні об'єднанням підприємств, та відзначено необхідність врахування змін у адаптивному управлінні об'єднання підприємств у процесі удосконалення організації обліку. Доведено доцільність використання спірального підходу у моделюванні організації обліку за допомогою експертного аналізу з використанням методу аналізу ієрархій. Розроблено приклад схеми врахування інтересів стейкхолдерів у процесі адаптивного управління та виокремлено адаптер серед елементів ланцюгу процесу «здійснення господарських операцій – реалізація управлінських рішень». Практичне значення отриманих наукових результатів дисертації підтверджується довідками про впровадження у діяльності ТОВ «Покровська садиба» (довідка № 3 від 29.01.2020), ТОВ «Завод високовольтної апаратури» (довідка № 11/17 від 05.02.2020), ТОВ «ПІ «Енергетичні рішення» (№ 3/2020 від 12.02.2020) і в навчальний процес Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (довідка № 20/86-34-101 від 18.05.2020 р.).

2. The thesis presents the solution for an important scientific and practical task of further development of theoretical principles, development of methodological and practical recommendations for the accounting organization in the enterprise association adaptive management. The main features of enterprise associations are outlined, the classification of their types is supplemented by such features as: the degree of integration of accounting and analytical systems and the adaptability of activity level. The views of scientists on the definition of adaptive control are systematized and generalized, and on its basis the main characteristics, principles are highlighted, the general profile of adaptive control is constructed, samples of adapters hierarchy according to the nature of enterprise associations are developed. The definition of the adapter as a tool is determined in the accounting organization as the relationship «indicator-management decision». In this regard, the indicator is formed on the basis of accounting and analytical information and characterizes the object of management, and the decision is made based on this indicator interpretation. The relationship of the concepts «accounting and

analytical support», «accounting and information support», «accounting and information system», «information support» was described in order to define the main tasks and structure of accounting and analytical support in the activities of the enterprise association adaptive management. The expediency of taking into account the influence of controlling functions (the list of which was supplemented by the adaptation function of stakeholders needs) on the formation of accounting and analytical support of adaptive management to ensure appropriate coordination of business processes is substantiated. The scheme of the information environment of data consolidation in activity of the enterprise association is developed. It is proved that the asymmetry of accounting information significantly affects the accounting and analytical support of adaptive management, so the analysis of present models of accounting from the viewpoint of meeting stakeholders information needs was held, and the feasibility of changing the approach to accounting at the entity level was substantiated. The concept of accounting organization in the enterprise association adaptive management was defined as a process of streamlining, improving, optimizing the system of accounting and economic information to meet the specific information needs of stakeholders arising in terms of globalization and business integration in case of absence of sufficient information for management decisions to achieve the desired level of enterprise association adaptability. The approaches to assessment issues in the field of accounting organization are generalized, and as a result, the methodical approach to assessing the state of accounting organization in the enterprise association adaptive management is proposed, which takes into account quantitative and qualitative characteristics. The list of indicators is substantiated that are part of the quantitative characteristics of the accounting organization, based on integrated performance indicators and levels of adaptability, as they take into account the functioning of both enterprise associations and adaptive management. The research hypothesis based on the calculations is substantiated and proved, which is as follows: the accounting organization will meet the information needs of stakeholders in case it focuses on specific features of enterprise association adaptive management. The criteria to be met by the model of accounting organization in the enterprise association adaptive management are substantiated, and the need to take into account changes in the enterprise association adaptive management in the process of improving the accounting organization is outlined. The expediency of using a spiral approach in modeling the accounting organization along with expert analysis and the method of hierarchy analysis was proved. The sample of the scheme of taking into account the stakeholders interests in the process of adaptive management is developed and the adapter is singled out among the elements of the process chain «implementation of business operations – implementation of management decisions». The practical significance of the obtained scientific results of the thesis is confirmed by certificates of implementation in the activities of LLC «Pokrovska Sadyba» (reference № 3, dated 29.01.2020), LLC «High Voltage Equipment Plant» (reference № 11/17, dated 05.02.2020), LLC PI «Energy decision» (№ 3/2020, dated 12.02.2020) and in the educational process of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (reference № 20 / 86-34-101, dated 18.05.2020).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Андрій Анатолійович

2. Pylypenko Andrii Anatoliiovych

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Легенчук Сергій Федорович

2. Lehenchuk Serhii F.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бочуля Тетяна Володимирівна

2. Bochulia Tetiana Volodymyrivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопшина Олена Вікторівна

2. Prokopishina Olena Viktorivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колодізев Олег Миколайович

2. Kolodiziev Oleh Mykolaiovych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Малярець Людмила Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Малярець Людмила Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.